

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» telefón/fax: 055 – 68 06 180 » mobil: 0908 69 55 31
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Košiciach, 19.12.2016

V kauze policajnej razie vo Vrbnici padlo obvinenie

Inšpekcia ministerstva vnútra vzniesla obvinenie voči policajtovi, ktorý na mieste velil zásahu voči Rómom vo Vrbnici. Ďalšie trestné stíhanie vedené pre násilie voči Rómom zo strany konkrétnych príslušníkov polície však prerušila. Nepodarilo sa jej totiž jednoznačne preukázať, ktorí z policajtov prítomných počas zásahu sa mali dopustiť násilia či iného protiprávneho konania na Rómoch.

K policajnému zásahu vo Vrbnici došlo 2.4.2015. Podľa informácií, medializovaných bezprostredne po zásahu, sa mali policajti počas zásahu dopustiť násilia voči väčšej skupine osôb. Mnohé z nich mali zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie. K zásahu zaujala stanovisko aj verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová, podľa ktorej zásah nebol nevyhnutný.

Sekcia kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra SR (inšpekcia) začala 7.4.2015 v súvislosti s možným policajným násilím počas tohto policajného zásahu trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Počas vyšetrovania boli okrem iného vypočutí poškodení Rómovia, ako aj podozriví príslušníci polície. Poškodení potvrdili, že počas zásahu ich policajti bezdôvodne bili rukami a obuškami. Príslušníci polície vypovedali, že cieľom zásahu vo Vrbnici bolo pátranie po hľadanej osobe z vedľajšej obce. Všetci zhodne vypovedali, že voči Rómom, nepoužili žiadne fyzické násilie, lebo na to nebol dôvod. Znalec z odboru zdravotníctva však potvrdil, že Rómovia po policajnom zásahu mali zranenia, ktoré boli najpravdepodobnejšie spôsobené obuškami a ktoré si nemohli spôsobiť sami.

Niektorí poškodení počas výsluchov uviedli, žeby dokázali rozpoznať policajtov, ktorí sa dopúšťali protiprávneho konania. Vyšetrovateľ teda vykonal aj tzv. rekognície, počas ktorých mali poškodení vo vzájomnom kontakte s podozrivými policajtmi rozpoznať, ktorí z nich sa dopúšťali protiprávneho konania. Rekognície však neprebehli štandardne za nepriehľadnou stenou, ale tvárou v tvár poškodených a podozrivých osôb. Počas samotných rekognícií ani jeden z poškodených neoznačil konkrétneho policajta.

Vyšetrovateľ inšpekcie rozhodnutím zo dňa 28.11.2016 trestné stíhanie prerušil s tým, že neboli zabezpečené dôkazy, na základe ktorých by bolo možné vzniesť obvinenia voči konkrétnym policajtom, ktorí sa počas policajného zásahu dopustili protiprávneho konania. Proti rozhodnutí o prerušení trestného stíhania podala advokátka poškodených dňa 12.12.2016 sťažnosť.

V prípade viedol vyšetrovateľ inšpekcie od 7.9.2015 aj ďalšie trestné stíhanie, a to za prečin marenia úlohy verejným činiteľom. Trestné stíhanie bolo vedené špecificky vo vzťahu k osobe, ktorá velila zásahu na mieste vo Vrbnici a nedôsledným plnením si svojich povinností umožnila, aby sa príslušníci, ktorým velila, spôsobili zranenia 16-tim poškodeným obyvateľom rómskej osady vo Vrbnici. V tejto trestnej veci vyšetrovateľ inšpekcie dňa 30.11.2016 vzniesol obvinenie voči konkrétnej osobe,

ktorá velila zásahu priamo vo Vrbnici. Trestné stíhanie v tejto veci bude pokračovať. V ďalšom priebehu sa tak vec môže dostať až k dozorujúcemu prokurátorovi, ktorý bude rozhodovať o podaní obžaloby na obvineného na súd.

O priebehu a výsledku vyšetrovania informovala mimovládna organizácia Poradňa pre občianske a ľudské práva, ktorá sprostredkovala bezplatné právne zastupovanie v trestnom konaní štyrom poškodeným osobám.

Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva bližšie hodnotí výsledok vyšetrovania: *"Skutočnosť, že inšpekcia vo vzťahu k osobe, ktorá velila zásahu priamo na mieste, vzniesla obvinenie je dobrá správa. Verím, že vec sa dostane až na súd, ktorý rozhodne v súlade so zákonom."*

Na druhej strane však inšpekcia nedokázala vzniesť obvinenia voči konkrétnym policajtom, ktorí vo Vrbnici priamo bili ľudí, čo je podľa mňa spôsobené aj konkrétnymi chybami, ktoré počas vyšetrovania urobila. Podľa môjho názoru mohla inšpekcia v tomto prípade urobiť viac, aby zabezpečila dostatok dôkazov bezprostredne po zásahu. Aj napriek tomu, že obyvatelia Vrbnice kontaktovali políciu ešte v deň zásahu, vyšetrovateľ inšpekcie prišiel na miesto činu až niekoľko dní po ňom, čo mohlo viesť k zmareniu dôležitých stôp. Európsky súd v Štrasburgu pritom opakovane zdôraznil, že úvodná fáza vyšetrovania je v takýchto prípadoch kľúčová pre odhalenie pravdy. V sťažnosti podanej proti rozhodnutiu vyšetrovateľa sme taktiež namietali aj spôsob vykonania tzv. rekognícií, ktoré neboli vykonávané štandardne za nepriehľadným sklom, ale tvárou v tvár podozrivým osobám. Uvedené pochybenia viedli podľa mňa k tomu, že vyšetrovanie v tejto časti nemožno považovať za účinné," dodáva Durbáková.

Podrobnejšie informácie o vyšetovaní a rozhodnutí inšpekcie poskytne právna zástupkyňa sťažovateľov Vanda Durbáková. Samotní poškodení, ktorých zastupuje, si neželajú hovoriť s médiami.

- KONIEC -

Kontakty:

Vanda Durbáková – advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva a právna zástupkyňa piatich poškodených v prípade, tel. č.: 0908 695 531; e-mail: poradna@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).